

Vergaderjaar 2020–2021

33 997

Vliegkamp MH17

Nr. 159

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 januari 2021

Mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid en conform het verzoek van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van 15 december 2020 informeer ik uw Kamer hierbij over de vervolgstategie na het stoppen van de gesprekken door Rusland over de staatsaansprakelijkheid.

Op 15 oktober 2020 (Kamerstuk 33 997, nr. 154) is uw Kamer per brief geïnformeerd over het eenzijdige besluit van de Russische Federatie om de trilaterale gesprekken tussen Australië en Nederland enerzijds en de Russische Federatie anderzijds te staken. Ook is de Kamer in deze brief geïnformeerd over het ontbieden van de Russische ambassadeur die op dezelfde dag plaatsvond.

Diplomatieke inzet

De Minister van Buitenlandse Zaken heeft, zowel bilateraal als per gezamenlijke brief met de Australische Minister van Buitenlandse Zaken, richting zijn Russische ambtsgenoot Lavrov benadrukt het eenzijdige besluit van de Russische Federatie te betreuren. Hierbij is tevens onderstreept dat het kabinet hecht aan het voortzetten van de gesprekken om zo tot een oplossing te komen die recht doet aan het enorme leed en de toegebrachte schade, veroorzaakt door het neerhalen van vlucht MH17.

Naast Australië en Nederland hebben ook de leiders van de 27 EU-lidstaten op 16 oktober 2020, via conclusies van de Europese Raad, de Russische Federatie opgeroepen terug te keren naar de onderhandelings-tafel. Deze oproep aan de Russische Federatie is in OVSE-verband herhaald en belangrijke partners, te weten de VS, het VK en Canada, deden eenzelfde oproep aan de Russische Federatie.

Na het eenzijdige besluit van Rusland om de trilaterale gesprekken te staken is zowel in gesprekken tussen de Ministers van Buitenlandse Zaken van Australië en Nederland als in gesprekken tussen de Minister-President

van Nederland en Australië benadrukt dat het kabinet zich samen met Australië vooralsnog zal blijven inzetten voor het hervatten van de trilaterale gesprekken. Ook werd in deze gesprekken het voortzetten van de intensieve samenwerking tussen beide landen teneinde waarheidsvinding, gerechtigheid en rekenschap te bewerkstellingen voor de 298 slachtoffers van het neerhalen van vlucht MH17 en hun nabestaanden herbevestigd.

Juridische vervolgstappen

Indien Rusland niet bereid blijkt de trilaterale onderhandelingen voort te zetten, zal het kabinet zich in nauw overleg met Australië beraden op volgende (juridische) stappen. Zoals reeds gemeld in de Kamerbrief van 25 mei 2018 (Kamerstuk 33 997, nr. 117), kan een volgende stap zijn om het geschil voor te leggen aan een internationale rechter of organisatie om een oordeel te vellen. Tijdens het rondetafelgesprek MH17 van 3 december 2020 (Kamerstuk 33 997, nr. 158) hebben de door uw Kamer genodigde experts diverse juridische opties genoemd. Deze opties zijn bij het kabinet in beeld. Zoals ook eerder gemeld aan uw Kamer, is de processtrategie van het kabinet vertrouwelijk. Uw Kamer zal te zijner tijd nader over volgende stappen worden geïnformeerd.

Het strafproces tegen vier verdachten en het strafrechtelijk onderzoek, de procedures bij het Europees Hof van de Rechten van de Mens, en de aansprakelijkstelling van de Russische Federatie door Australië en Nederland blijven separate trajecten.

Tenslotte

Het kabinet heeft altijd gesteld dat het geen enkele optie uitsluit om waarheidsvinding, gerechtigheid en rekenschap voor alle 298 slachtoffers van het neerhalen van vlucht MH17 en hun nabestaanden te bewerkstelligen. Dit blijft voor het kabinet prioriteit.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok